

Rusza projekt MammalNet

Pod koniec października 2019 r. ruszył projekt nauki obywatelskiej MammalNet w czterech państwach Unii Europejskiej, w Polsce, Niemczech, Hiszpanii i Chorwacji finansowany przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA). Celem projektu jest zaangażowanie obywateli w badania naukowe i zbieranie danych na temat rozmieszczenia i liczebności dzikich gatunków ssaków w Europie przy użyciu aplikacji mobilnych i internetowych. W projekt jest zaangażowanych osiem wiodących europejskich instytucji naukowych na czele z Narodowym Instytutem Badań Dzikiej Przyrody (IREC) Uniwersytetu w Castilla la Mancha w Hiszpanii, natomiast polską część projektu koordynuje Instytut Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk w Białowieży.

Nauka obywatelska (ang. Citizen Science) pozwala każdej chętnej osobie zaangażować się w badania naukowe, dzięki czemu może ona poznać pracę naukowców od kuchni, poszerzyć wiedzę i rozwinąć nowe umiejętności. Nauka obywatelska z czasem może stać się pasjonującym hobby, które na świecie uprawia już miliony osób. Z kolei dla naukowców tzw. Citizen Science jest niezwykle przydatną metodą, która pozwala zbierać dane w dużej skali geograficznej i jest szczególnie przydatna w dziedzinach takich jak ochrona przyrody i zarządzanie populacjami dzikich gatunków zwierząt, w których tradycyjne metody badawcze są niewystarczające.

Dla obywateli zainteresowanych dołączeniem do projektu MammalNet przygotowano prostą aplikację na telefon iMammalia, która umożliwia łatwe identyfikowanie pospolitych gatunków ssaków oraz szybkie przesyłanie informacji i zdjęć zaobserwowanych zwierząt. Dla użytkowników fotonuówek, zarówno amatorów jak i profesjonalistów, przygotowano aplikacje internetowe MammalWeb i Agouti pozwalające na łatwe identyfikowanie gatunków ssaków na zdjęciach i nagraniach wideo.

Dane zebrane przez obywateli będą weryfikowane przez naukowców, analizowane i udostępnione w otwartej bazie danych Światowej Sieci Informacji o Bioróżnorodności (GBIF). Pozwoli to naukowcom poznać rozmieszczenie i liczebność różnych gatunków ssaków w Europie, jak i lepiej przewidywać i zapobiegać przenoszeniu się chorób dzikich zwierząt na zwierzęta hodowlane, takich jak afrykański pomór świń (ASF).

Jednocześnie lepsza znajomość rozmieszczenia i liczebności zagrożonych gatunków ssaków jest kluczowa dla skutecznej ochrony gatunkowej w lasach zarządzanych przez leśników, a także w rezerwach i parkach narodowych, jak i dla programów reintrodukcji, np. susła moręgowanego czy chomika europejskiego, prowadzonych przez różne organizacje pozarządowe. Natomiast bardziej rozbudowana wiedza o gatunkach łownych pozwoli lepiej zarządzać ich populacjami.

Projekt MammalNet daje też możliwość zwiększenia swojej wiedzy o dzikich gatunkach ssaków poprzez quizy i konkursy na najlepsze zdjęcie miesiąca, co może być świetną zabawą dla rodzin, które lubią spędzać czas na świeżym powietrzu i rodziców, którzy chcą rozwijać przyrodniczą pasję u swoich dzieci. MammalNet pozwala zamienić zwykły spacer albo wyprawę pod namiot czy wędrowkę po górach w przyrodniczą ekspedycję, której efekty może zobaczyć każdy uczestnik w postaci map obserwacji widocznych dla wszystkich obywateli Europy. Jest to unikalna szansa, żeby odcisnąć swój ślad w rozwoju nauki i ochrony przyrody.